

KAPITEL 3

Viden om de kronisk nyresyge patienters vilkår og deres væsentligt forbedrede muligheder for overlevelse og forbedret livskvalitet ved nyretransplantation er i dag udbredt i befolkningen. Således henvender pårørende til håbløst syge, trafikskadede personer sig ofte uopfordret til de behandlende læger for at spørge, om nyredonation i det aktuelle tilfælde er en mulighed.

Dette viser, at man i det danske samfund har fundet det etisk rigtigt at komme nyresyge patienter til hjælp på denne måde.

Denne udvikling blev muliggjort gennem vedtagelsen af transplantationsloven af 1967, der skabte udtrykkelig hjemmel til at udtage organer fra afdøde i umiddelbar tilknytning til dødens indtræden. 3.1)

Dette var af særlig betydning for at kunne gennemføre nyretransplantationer, fordi kun nyrer udtaget før eller umiddelbart efter hjertets standsning kan bringes til at fungere efter overførsel til en modtager.

Loven af 1967 gjorde det således muligt at fjerne nyrer til transplantation, så snart dødens indtræden var konstateret ved uopretteligt tab af bevidsthed, spontant åndedræt og spontan hjertefunktion, d.v.s., når både hjerne- og hjertefunktionerne var uopretteligt ophørt.

Hjerte, lever og lunge kan imidlertid - i modsætning til nyrer - kun bringes til at fungere efter transplantation, hvis de udtages, mens donorhjertet stadig pumper iltet blod gennem dem. 3.2)

Skal sådanne transplantationer foretages i Danmark forudsætter det, at lovgivningen tillader udtagelse af de nævnte organer efter uopretteligt ophør af hjernefunktionen, men før ophør af hjertefunktionen.

Mange lande har i løbet af de senere år ændret deres lovgivning for at muliggøre transplantation af de nævnte organer. Af de i bilaget vedrørende dødkriteriet i international sammenhæng omtalte 31 lande, er det kun Sverige og Danmark, der i øjeblikket ikke anerkender et direkte hjernerelateret døds-kriterium. I Sverige er en lovændring under forberedelse. 3.3)

Omend den danske lovgivning fra 1967 først og fremmest havde sin aktuelle baggrund i spørgsmålet om transplantation af nyrer fra afdøde, var den dog i sit sigte også fremtidsorienteret.

Dette fandt udtryk i lovens brug af begrebet "væv og andet biologisk materiale", der ikke blot omfattede hud, knoglevæv, hornhinder, blodkar etc., men også organer som nyre, lever, lunge og hjerte.

3.1 Lov nr. 246 af 9. juni 1967 om udtagelse af menneskeligt væv m.v.

3.2 En vellykket bugspytkirteltransplantation kan gennemføres med det nugældende dødkriterium, men indførelsen af et direkte hjernerelateret døds-kriterium vil dog formentlig forbedre resultaterne.

3.3 Der henvises til bilag 1 vedrørende døds-kriteriet i international sammenhæng, p. 37.